

Detaljplan för
Kvikkjokk helikopterflygplats,
Årrenjarka 2:3 m.fl.
Jokkmokks kommun, Norrbottens län

Datum: 2024-02-23
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

PLANINFORMATION

Översiktskarta med planområdet markerat i rött.

Planlagstiftning

Detaljplanen upprättas i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900).

Detaljplanens reglering följer:

- Boverkets föreskrifter (2020:5) om detaljplan
- Boverkets allmänna råd (2020:6) om redovisning av reglering i detaljplan
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2020:8) om planbeskrivning

Planförfarande

Detaljplanen handläggs med *standardförfarande* enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Tidplan

Samråd: Andra kvartalet 2023
Granskning: Andra kvartalet 2023
Antagande: Första kvartalet 2024

SYFTE

Syftet med detaljplanen är att upprätthålla planmässiga förutsättningar för flygtrafik genom att möjliggöra utökad bygg rätt och parkering.

BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

Generell beskrivning

Helikopteranläggningen inom Årrenjarka 2:3 planlades i början av 1980-talet i samband med etableringen av verksamheten i Kvikkjokk. Verksamheten har utvecklats genom åren vilket lett fram till ett behov av tillkommande verksamhets- och kontorslokaler samt ytor för personal- samt besöksparkering.

Kvartersmarken inom planområdet är avsedd för flygtrafik med tillhörande byggnader och anläggningar som behövs för att pågående och framtida flygverksamhet ska fungera. Det omfattar exempelvis start- och landningsfält, helikopterplattor och hangarer men också busshållplatser och parkeringar i anslutning till flygverksamheten och som tillhör eller behövs för dess funktion.

Byggrätten är lokaliserad till den norra delen av fastigheten och avser att möjliggöra en utveckling av fastigheten över tid. Byggrätten innefattar exempelvis byggnader för flygverksamhet såsom hangarer och personal- och besöksutrymmen.

Inom befintlig yta för uppställning av helikoptrar möjliggörs anordningar i behov av väderskydd som är nödvändiga i nära anslutning till uppställningsytorna, men som i sig inte verkar störa för flygverksamheten såsom bränselpåfyllningsstationer, verktygsbodar, skärmtak och liknande.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från och med det datum detaljplanen vunnit laga kraft.

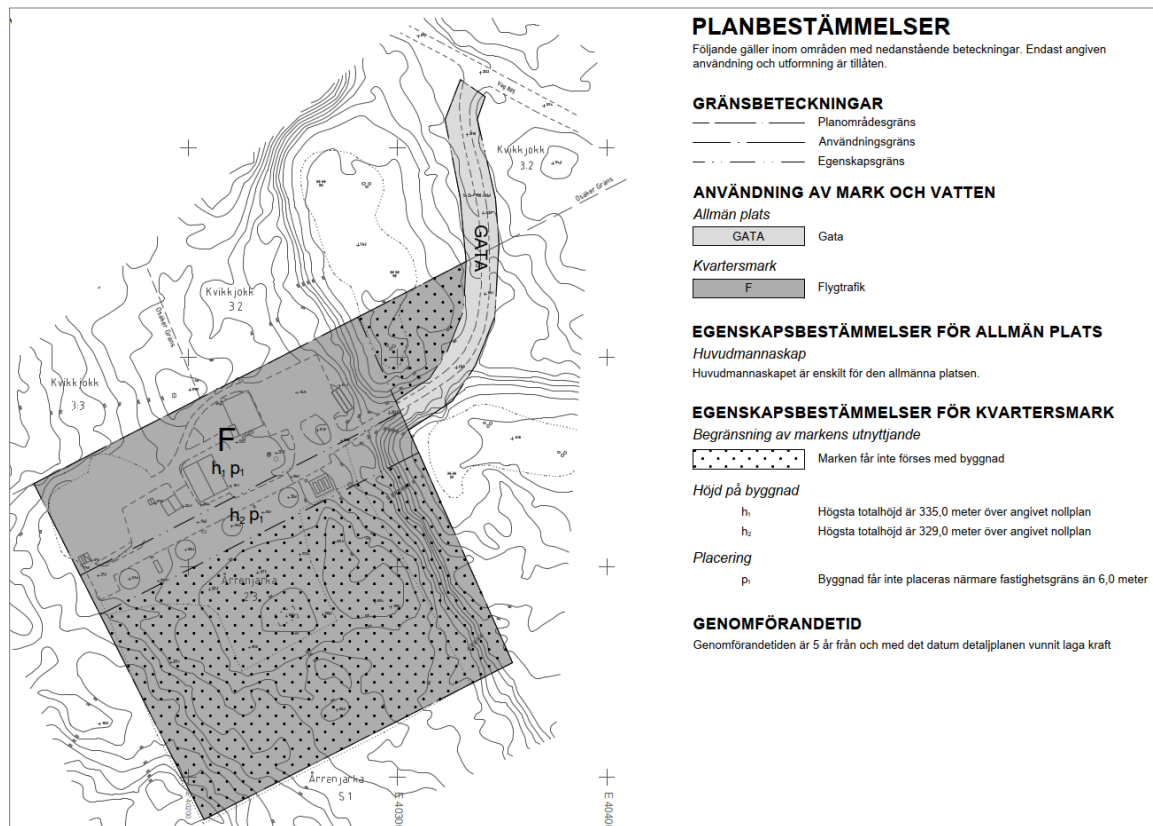
Allmän plats

Infartsväg från Kvikkjokksvägen (väg 805) till anläggningen utgör allmän plats för gata med en bredd av 15 meter.

Huvudmannaskap

Kommunen är inte huvudman för allmän plats inom planområdet.

Kvartersmark

Urklipp från föreslagen plankarta.

Användningen flygtrafik är avsedd för de byggnader och anläggningar som behövs för att en flygverksamhet ska fungera. Det kan till exempel vara start- och landningsfält, helikopterplattor och hangarer, men också busshållplatser och parkeringar som finns i anslutning och som behövs för tillgängligheten till flygplatsen.

Inom fastigheten medges byggrätt för exempelvis hangar, vänthall och personalutrymmen men även andra byggnader och konstruktioner, såsom skärmtak, servicehus och dylikt för flygverksamhetens behov.

För att inte utgöra en negativ påverkan på flygtrafiken reglerar detaljplanen en högsta totalhöjd om +335,0 meter över angivet nollplan. Det motsvarar en byggnad med cirka 9 meters totalhöjd relaterat till marknivå invid befintligt hangar (+326,3 meter). Intill uppställningsytorna regleras högsta totalhöjd om +329,0 meter över angivet nollplan, vilket motsvarar cirka 2,5 – 4,0 meters totalhöjd relaterat till plan marknivå inom den reglerade markytan.

Befintlig miljö inom planområdet

Fotografi över uppställningsytor för helikoptrar med befintligt hangar i förgrunden, juni 2022.

Fastigheten, tillika, planområdet är ianspråktaget för flygverksamhet och inrymmer bland annat ytor för start och landning samt uppställning av helikoptrar. Verksamheten omfattar passagerar- och godstrafik i kommersiellt syfte och utförs åt myndigheter, företag, samebyar och privatpersoner. Materialtransport är ett exempel på uppdrag som utförs åt myndigheter, bland annat vid underhåll av leder för det rörliga friluftslivet. Helikopterflygplatsen nyttjas även vid statliga räddningsinsatser samt av ambulansflyget och fyller en samhällsviktig funktion i norra Sveriges fjällvärld. Bebyggelsen omfattar ett hangar samt kontor- och personalutrymmen. Trädvegetation förekommer ytterst sparsamt i utkanten av planområdet och övrig växtlighet, bestående av buskar och gräs, hålls efter i marknivå med hänsyn till flygtrafiken.

Markägoförhållanden

Planområdet är cirka 3,5 hektar och omfattar fastigheten Årrenjarka 2:3 som ägs av Jokkmokks kommun samt del av Kvikkjokk 3:2 som är i privat ägo.

MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

Användning av allmän plats

[GATA]

Gata

Bestämmelsen syftar till att reglera gata avsedd för trafik, inklusive gång- och cykeltrafik som har sitt mål vid gatan.

Användning av kvartersmark

[F]

Flygtrafik

Bestämmelsen syftar till att reglera de anläggningar och byggnader som behövs för att en flygverksamhet ska fungera. Användningen innefattar bland annat helikopterplatta och hangarer, kompletterande handel och service till resenärer, personalutrymmen och kontor samt parkeringar och busshållplats i anslutning till verksamheten.

Egenskapsbestämmelser för allmän platsmark

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen

Bestämmelsen syftar till att reglera enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark, vilket överensstämmer med tidigare gällande detaljplan och pågående förvaltning av den allmän platsmarken. I plan- och bygglagen regleras inte hur det enskilda huvudmannaskapet ska organiseras och det finns inte några formella hinder att fastighetsägare inom planområdet själva finner lämpliga lösningar hur den allmänna platsmarken ska ordnas, upplåtas och underhållas.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Höjd på byggnadsverk

[h₁]

Högsta totalhöjd är +335,0 meter över angivet nollplan

Bestämmelsen reglerar högsta totalhöjd vilket inkluderar uppstickande delar ovanför konstruktionen. Bestämmelsen om totalhöjd ovan angivet nollplan syftar till att reglera en högsta totalhöjd, oaktat marknivå, för att undvika störning på flygverksamheten. Nollplanet avser geoiden i det höjdsystem, RH 2000, som detaljplanen är upprättad enligt.

[h₂]

Högsta totalhöjd är +329,0 meter över angivet nollplan

Bestämmelsen reglerar högsta totalhöjd vilket inkluderar uppstickande delar ovanför konstruktionen. Bestämmelsen om totalhöjd ovan angivet nollplan syftar till att reglera en högsta totalhöjd, oaktat marknivå, för att undvika störning på flygverksamheten. Nollplanet avser geoiden i det höjdsystem, RH 2000, som detaljplanen är upprättad enligt.

Begränsning av markens utnyttjande

[prickmark]

Marken får inte förses med byggnad

Bestämmelsen reglerar att marken inte får förses med byggnad med hänsyn till flygverksamheten.

Placering

[p₁]

Byggnad får inte placeras närmare fastighetsgräns än 6,0 meter

Bestämmelsen syftar till att reglera ett byggnadsfritt avstånd till närmaste fastighet med hänsyn till brandsäkerhet och möjligheten till underhåll av byggnad.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Kommunala planeringsföretsättningar

Planbesked

Samhällsbyggarnämnden beslutade 27 januari 2022 § 4 att bevilja positivt planbesked för ny detaljplan för Kvikkjokk helikopterflygplats på fastigheten Årrenjarka 2:3.

Undersökning enligt 6 kapitlet 6 § miljöbalken

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan göra en miljöbedömning av planen om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas. Bedömningen ska göras enligt de kriterier som anges i förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar och ska alltid utmynna i ett motiverat ställningstagande.

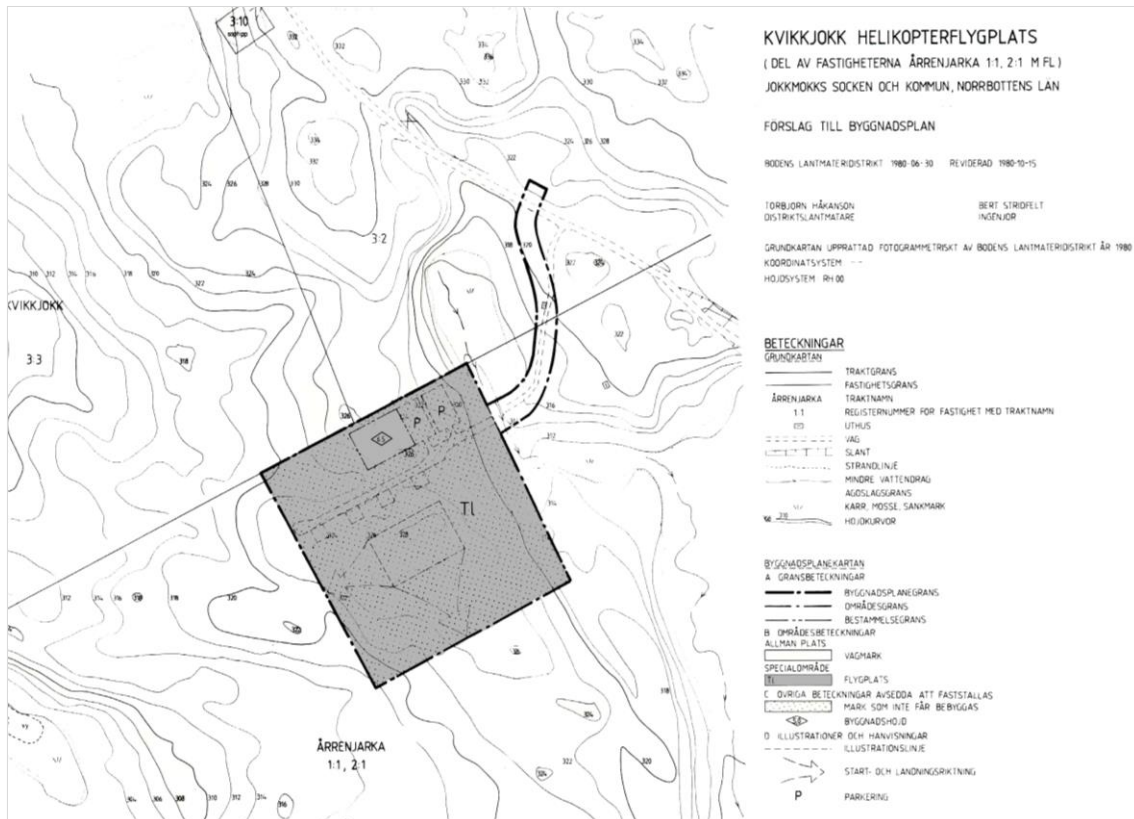
Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om betydande miljöpåverkan kan antas uppstå så ska den eller de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen, ges tillfälle att yttra sig.

En undersökning enligt plan- och bygglagen (2010:900) och miljöbalken (1998:808) 6 kap. 5 § om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan har genomförts den 28 april 2022. Kommunen anser att genomförandet av detaljplanen inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan, varför en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kap. 9 § inte har upprättats. Länsstyrelsen har den 24 maj 2022 tagit del av beslutet och delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte innebär en betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning inte behöver göras.

Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Särskilt beslut att detaljplanens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan har fattats av Jokkmokks kommun den 16 juni 2022. Beslutet har fattats mot bakgrund av att detaljplanen avser bekräfta pågående markanvändning inom planområdet utan betydande omgivningspåverkan.

Detaljplan

Urklipp av gällande detaljplan.

Gällande detaljplan:

- Förslag till byggnadsplan KVIKKJOCK HELIKOPTERPLATS (Del av fastigheterna Årrenjarka 1:1, 2:1 m.fl.), Jokkmokks socken och kommun, Norrbottens län (25-P81/69) Laga kraft: 1981-11-25

Detaljplanen reglerar allmän plats för gata samt kvartersmark för flygplats.

Detaljplanen upphöra att gälla i samband med att den ersätts.

Översiktsplan

I *Översiktsplan för Jokkmokks kommun* (2011) är Kvikkjock ett utpekad område benämnt "Bebyggelse i byar", med generella riktlinjer för bebyggelseutvecklingen. För dessa områden rekommenderas att inaktuella detaljplaner omarbetas. I översiktsplanen anges att helikopterflyget är ett allmänt intresse i kommunen och viktigt för rennärningen för bland annat transporter, matdistribution, postgång, sjukvård och annat. I översiktsplanen anges utvecklingen av näringslivet som ett av kommunens mål, genom att medverka till ett bra företagsklimat, bidra till utveckling av befintliga företag och skapa goda förutsättningar för nya företagsetableringar.

Varumärket "Jokkmokk" ska förstärkas i syfte att skapa ett högre marknadsföringsvärde för kommunen och dess näringsliv. Ett viktigt incitament för näringslivsutveckling är tillgången till god infrastruktur och goda kommunikationer såväl när det gäller gods- som persontransporter, varför kommunen ska verka för utvecklingen av infrastruktur och kommunikationer.

Statliga planeringsförutsättningar

Riksintressen

Friluftsliv

Planområdet är beläget inom riksintresse för friluftslivet, enligt 3 kap. § 6 miljöbalken.

Naturvård

Planområdet är beläget inom området "Råvvejaure-Tarrekaise-Kabla-Saggat-Peuraure-Karatj-Purkijaur" som är av riksintresse för naturvården, enligt 3 kap. § 6 miljöbalken.

Kulturmiljövård

Planområdet är beläget inom området "Kvikkjokks by" som är av riksintresse för kulturmiljövården, enligt 3 kap. § 6 miljöbalken.

Rörligt friluftsliv

Planområdet är beläget inom området "Hornavan, Tjeggelvas, Saggat" som är av riksintresse för det rörliga friluftslivet, enligt 4 kap. 1-2 §§ miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer

Kyrkbäckens och Saggats ekologiska statusklassning uppfyller kravet "God". Den kemiska statusen är klassad till "Uppnår ej god". Statusklassningen "Uppnår ej god" baseras på gränsvärden för kvicksilver, kvicksilverföreningar och PBDE som i Sverige bedömts vara överskridande ämnen. Då det saknas tekniska förutsättningar att åtgärda halterna av kvicksilver, kvicksilverföreningar och PBDE har undantag för dessa beslutats.

Platsspecifika planeringsförutsättningar

Naturmiljö

Markslutningen längst i öster, som inte är avverkad som följd av flygverksamheten, ligger inom en registrerad nyckelbiotop av typen barrnaturskog.

Geotekniska förhållanden

Detaljplanen har inte föregåtts av geoteknisk undersökning. Enligt SGU:s jordartskarta består jordarten av morän med blockrik till storblockig markyta.

Dagvatten

Inom planområdet omfattar hårdgjorda ytor tak, körbanor och uppställningsytor för helikoptrar, i övrigt består marken av genomsläppliga ytor i form av grus och växtlighet inom vilken dagvatten infiltreras.

Tekniska försörjningssystem

Vatten och avlopp

Inom planområdet är vattenförsörjningen tillgodosedd via brunn medan avloppsanläggningen består av en trekammarbrunn med infiltration.

El och optofiber

Planområdet är anslutet till befintligt elnät.

Optofiber finns inte att tillgå i Kvikkjokk. Internetanslutning sker via mobilt bredband.

Trafik

Planområdet angörs från väg 805, Kvikkjokksvägen, via en infartsväg med enskilt huvudmannaskap. Trafik till planområdet omfattar biltrafik för besökare och personal till helikopteranläggningen.

Kollektivtrafik

Närmaste hållplats för kollektivtrafik ligger cirka 1,5 kilometer nordväst om planområdet vid Kvikkjokks kyrka.

Parkering

Parkeringsytor för besökare och anställda finns i ordningställda inom planområdets norra del. I dagsläget finns ett underskott av besöksparkering under högsäsong inom fastigheten. Nuvarande antal besöksparkeringar uppgår till cirka 70 parkeringsplatser.

KONSEKVENSER

Riksintresse

Naturvård

Kvikkjokk berörs av riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Riksintresset omfattar området Råvvejaure-Tarrekaise-Kabla-Saggat och dess naturvården i form av berg, fauna, flora, fjäll, myr, urskog och vattendrag. Detaljplanen reglerar utökad byggrätt inom befintlig helikopterflygplats och bedöms inte medföra negativ påverkan på riksintresset för naturvården.

Friluftsliv och rörligt friluftsliv

Kvikkjokk omfattas av riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § samt av riksintresse för det rörliga friluftslivet enligt 4 kap. 1,2 §§ miljöbalken. Detaljplanen bedöms inte vara i strid med berörda riksintressen, vars syfte är att beakta turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen. Fjälltransfer med helikopter medverkar till friluftslivutövandet och tillgängliggörandet av Kvikkjokks fjällvärld för en bredare grupp av utövare och fler aktivitetstyper. Helikoptertransporter används även vid räddningsinsatser samt vid underhåll av friluftsanordningar i fjällområdet.

Kulturmiljövård

Riksintresset omfattar Kvikkjokks by som bruksmiljö med lämningar från brukstiden såsom malmupplag, husgrunder, kyrkogård med mera. Riksintresset omfattar även Kvikkjokk som nybyggarmiljö med anläggningar från den tidiga turismens tid till idag såsom STF:s turistanläggning, tidigare hävdade slätterholmar samt äldre ladugårdar. Planområdet bedöms ligga avskilt från de kulturhistoriskt mer värdefulla delarna och därför inte medföra direkt påverkan på riksintresset.

Miljökvalitetsnormer

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk ytvattenstatus kan upprätthållas respektive uppnås för Kyrkbäcken och Saggat.

Naturmiljö

Detaljplanens genomförande medför ingen direktkonsekvens för skogen inom registrerad nyckelbiotop. Vid eventuell åtgärd som påverkar nyckelbiotopen ska gällande lagstiftning följas.

Dagvatten

Fastighetsägare är ansvarig för omhändertagande av dagvatten inom enskild fastighet. Inom planområdet är hårdgjorda ytor begränsade till tak och körytor med avrinning till genomsläpplig mark för naturlig infiltration. Goda förutsättningar bedöms fortsatt råda för lokalt omhändertagande av dagvatten inom planområdet vid ett genomförande av detaljplanen.

Tekniska försörjningssystem

Vatten och avlopp

Befintlig enskild avloppsanläggning inom planområdet bedöms ha kapacitet för tillkommande anslutning av avloppsanordning. Villkor för befintlig avloppsanläggning, som fastslagits i beslut vid inrättandet, ska följas vid åtgärder inom fastigheten, exempelvis att fordon inte får framföras ovanpå anläggningen och att infiltrationsbädden ska vara markerad eller inhägnad. Vid inrättande av avloppsanordning som erfordrar högre kapacitetsnivå på befintlig avloppsanläggning krävs byte av reningsteknik eller ändrad lokalisering/utbredning av den enskilda anläggningen.

Beslut om utökat kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten inom planområdet är inte aktuellt då anslutning till kommunalt avloppsledningsnät i Kvikkjokk i dagsläget inte bedömts samhällsekonomiskt genomförbart.

Befintlig och planerad verksamhet erfordrar inga åtgärder avseende vattenförsörjningen inom planområdet.

El

Tillkommande bebyggelse och anläggningar inom planområdet kan anslutas till befintligt elnät.

Avfall

Avfall ska omhändertas enligt gällande renhållningsföreskrifter i Jokkmokks kommun. Utrymme för avfallshantering ska iordningställas inom planområdet och placeras så att det är tillgängligt för avfallslämnare och hämtningspersonal.

Trafik

Inom planområdet regleras allmän platsmark för gata med enskilt huvudmannaskap. Planlagd gata omfattar befintlig infartsväg till helikopteranläggningen. Gatuområdesbredden uppgår till 15 meter.

Parkering

Personal- och besöksparkering anordnas inom kvartersmark.

Områdesskiss som illustrerar utbyggnad och parkeringslösning inom planområdet med 104 besöksparkeringar och 10 personalparkeringar. Gällande säkerhetsföreskrifter för helikoptertrafik har inte legat till grund för skissen, vilken endast avser att illustrera möjlig parkeringslösning.

Säkerhet

Detaljplanens genomförande avser utökad byggrätt för verksamhetsanknutna byggnader, i enlighet med plan- och bygglagen, för möjligheten att fortsatt bedriva pågående flygverksamhet. För bedrivandet av flygverksamhet inom fastigheten ska det fortsatt ske under ändamålsenliga former och i enlighet med gällande lag och föreskrifter för den specifika verksamhetens bedrivande inklusive gällande säkerhetskrav.

GENOMFÖRANDE

Mark- och utrymmesförvärv

Skyldighet till inlösen vid enskilt huvudmannaskap

För allmän plats med enskilt huvudmannaskap är huvudmannen för den allmänna platsen skyldig att, på fastighetsägarens begäran, förvärva äganderätt, nyttjanderätt eller annan särskild rätt till marken. Huvudmannen får bestämma vilken rätt som förvärvet ska avse. Inlösen skyldigheten är ovillkorlig och gäller så länge som detaljplanen gäller, oberoende av detaljplanens genomförandetid.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Detaljplanens genomförande förutsätter inget behov av förrättningsåtgärder i form av fastighetsbildning.

Gemensamhetsanläggning

Detaljplanens genomförande förutsätter inget behov av förrättningsåtgärder i form av anläggningsåtgärder.

Nyttjanderätt och servitut

Befintlig infartsväg till fastigheten Årrenjarka 2:3 är inrättad som ett officiälservitut, 25-F1982-260.1, för vägändamål som belastar fastigheten Kvikkjokk 3:2. Detaljplanens genomförande inverkar inte på befintligt servitut för vägändamål.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Jokkmokks kommun

Jokkmokks kommun svarar för kostnader för upprättande av detaljplan.

Kostnad för anläggande av nyttillkommande parkeringsplatser i lika utförande som befintliga parkeringsplatser inom fastigheten, beräknas uppgå till cirka 300 000 kronor.

Kommunens kostnader för upprättande av detaljplan samt iordningställande av parkeringsplatser inom fastigheten finansieras via arrendeavgifter för den berörda fastigheten Årrenjarka 2:3.

Arrendatorer

Arrendator/-er svarar för åtgärder samt kostnader för investeringar inom kvartersmark i enlighet med gällande arrendeavtal.

Inlösen av allmän plats

För allmän plats med enskilt huvudmannaskap är den som ska vara huvudman för platsen skyldig att på fastighetsägarens begäran förvärva äganderätt, nyttjanderätt eller annan särskild rätt till marken. Huvudmannen får bestämma vilken rätt som förvärvet ska avse. Inlösen skyldigheten är ovillkorlig och gäller så länge som detaljplanen gäller, oberoende av detaljplanens genomförandetid. Ersättningen beslutas i enlighet med expropriationslagen.

Planavgift

Planavgift avses inte att tas ut av Jokkmokks kommun i samband med bygglov.

Drift allmän plats

Enskild huvudman ansvarar för och bekostar drift av allmän plats inom planområdet.

Drift vatten och avlopp

Jokkmokks kommun ansvarar för drift av kommunal vatten- och avloppsanläggning inom planområdet.

Prövning enligt annan lagstiftning

Verksamhet/åtgärder inom planområdet som provas i annan lagstiftning:

- Tillstånd för flygverksamhet
Transportstyrelsen, Jokkmokks kommun, Länsstyrelsen i Norrbottens län m.fl.
- Hantering av brandfarliga och explosiva vätskor
Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- Inrättande/ändring av avloppsanläggning
Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

PLANERINGSUNDERLAG

Kommunala

Detaljplan

Namn: *Förslag till byggnadsplan KVIKKJOKK HELIKOPTERPLATS (Del av fastigheterna Årrenjarka 1:1, 2:1 m.fl.), Jokkmokks socken och kommun, Norrbottens län*

Dnr: 25-P81/69

Laga kraft: 1981-11-25

Lagringsplats: Fysiskt arkiv, Samhällsbyggaravdelningen, Jokkmokks kommun

Grundkarta

Namn: *Grundkarta över Årrenjarka 2:3, Jokkmokks kommun, Norrbottens län*

Dnr: 2022:27

Datum: 2022-06-20

Lagringsplats: Digitalt arkiv

Översiktsplan

Namn: *Översiktsplan för Jokkmokks kommun (2011)*

Datum: 2011-06-20

Lagringsplats: Fysiskt arkiv, Samhällsbyggaravdelningen, Jokkmokks kommun

Undersökning enligt 6 kapitlet 6 § miljöbalken

Namn: *Undersökning av betydande miljöpåverkan -Detaljplan för Kvikkjokk helikopterflygplats, fastigheten Årrenjarka 2:3*

Dnr: 2022:27

Datum: 2022-04-28

Lagringsplats: Digitalt arkiv

Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Namn: *Tjänsteskrivelse, beslut om betydande miljöpåverkan*

Dnr: 2022:27

Datum: 2022-06-16

Lagringsplats: Digitalt arkiv